

## 1 / STEREOTYPY NA TEMAT PŁCI \_

ONA \_ SŁABA / SKROMNA / EMOCJONALNA /  
SENTYMENTALNA / CIERPLIWA

ON \_ SILNY / PEWNY SIEBIE / RACJONALNY /  
ZARADNY / WYBUCHOWY

Stereotypy kształtowane są przez społeczeństwo i nikt się z nimi nie rodzi. Za tworzenie stereotypów odpowiedzialni są rodzice, ale w większym stopniu grupy rówieśnicze, media i nauczyciele. Wymaga się od dziewczynek by były: ciche, grzeczne, schludne. Natomiast u chłopców premiuje się: wygadanie, energiczność, bycie urwisem. Aktywności fizyczne również są podzielone. Gdy dziewczynka chodzi po drzewach, staje się chłopczycą. Chłopiec bawiący się lalkami w domu, może zostać określony kobiecymi epite-

tami, które mają za zadanie go zawstydzić i zmusić do porzucenia tego co robi na rzecz działania bardziej dla niego odpowiedniego. Czasami jest to ciągnięcie za włosy koleżanki, popychanie, strzelanie z ramiączek od stanika. Takie zachowanie interpretowane jako wyraz sympatii i dotyczy tylko jednej strony związku. Druga, nawet jeśli lubi, nie może oddać, z werwą strzelić gumką od chłopięcych majtek. Powinna spuścić wzrok i uśmiechnąć się z zadowolenia, że ma, co prawda przemocowego, ale jednak adoratora.

## 2 / STEREOTYPY NA TEMAT SEKSUALNOŚCI \_

ONA \_ BIERNĄ / PODLEGŁĄ / PRZYJMUJE / NIE  
JEST SEKSUALNA / CHCE BYĆ POŻĄDANA

ON \_ AKTYWNY / DOMINUJE / INICJUJE / JEST  
SEKSUALNY / POŻĄDA

Kobięca seksualność jest wyraźnie uzależniona od męskiej, ponieważ dzięki niej może w ogóle zaistnieć. Męskie zainteresowanie ją uaktywnia. Pożądanie mężczyzny jest dzikie, trudne do ujarzmienia, zawsze na wysokim poziomie, dlatego jemu się zawsze chce, a kobieta tylko może. Powszechnie sądzi się, że chłopcy myślą penisem. Choć nie ma na to naukowych dowodów, twierdzi się, że może on przejąć nad nimi kontrolę. Kobiety potrzebują powodu do seksu, najlepiej emocjonalnego, w imię miłości kobieta zgodzi się na wszystko. Potocznie myśli się, że mężczyzna do seksu oprócz kobiety potrzebuje tylko miejsca.

Kobięca bierność objawia się w braku własnego zdania. Dlatego jeśli kobieta odmawia, to nie wie co mówi i nie należy się tym przejmować. Większość mężczyzn ma wysokie przekonanie o własnej biegłości erotycznej i wie, że jak tylko zacznie nawet niezbyt misterną grę, kobieta zmieni zdanie. Opór należy złamać, a nie szanować. Kobięca seksualność uruchamiana przez męskie pożądanie powinna się mieć na baczność. Jeśli chce być ceniona, nie może być szeroko i łatwo dostępna. Natomiast męska seksualność, im szerzej ma zasięg, tym większy zdobywa szacunek.

# RE WOLTA

KAROLINA PAWEŁSKA / BARBARA PRĄDZYŃSKA /  
MONIKA WIŃCZYK / KAJETAN HAJKOWICZ

SCENARIUSZ / PRACA ZESPOŁOWA  
OPIEKA ARTYSTYCZNA /  
MAŁGORZATA WALAS-ANTONIELLO  
RUCH SCENICZNY / KATARZYNA PASTUSZAK  
SCENOGRAFIA I KOSTIUMY / IZABELA KOLKA  
MUZYKA / HUBERT WIŃCZYK / JEFF GBUREK (EARTH  
UNIVERSAL)  
WIDEO / MACIEJ SIERPIEŃ  
WSPÓŁPRACA / LORENA MENDEZ BARRIOS / OMAR  
ACOSTA

ORGANIZACJA



MECENAT

POZnan\*

MATRONATY



HEINRICH BÖLL STIFTUNG  
WARSZAWA

# RE WOLTA



### 3 / UTWIERDZANIE STEREOTYPÓW, NORMALIZACJA PRZEMOCY\_

ONA \_ PRZEDMIOT / ULEGŁA / WŁASNOŚĆ

ON \_ PODMIOT / DOMINACJA / POSIADACZ

Kobieca seksualność zależna jest od mężczyzny, definiowana przez obserwatora i użytkownika. Można dzięki niej sprzedać materiały budowlane, mimo tego że niewiele mają wspólnego z krągłymi i nagimi biodrami modelki. Lokalna szkoła nauki jazdy rozkłada kobiece nogi na masce samochodu, twierdząc, że kursanci zaliczą za pierwszym razem. Kursantki za to prawdopodobnie muszą się liczyć z poprawką. Dżentelmen obiecuje, że dzisiaj będzie na twarz, mimo tego że przekaz dotyczy kosmetyków, a nie porno. Nikogo nie dziwi obraz leżącej na ziemi kobiety, jeśli mężczyźni,

którzy ją powalili mają na sobie szczytowe osiągnięcie krawiectwa. Obrazy są nie tylko ładne, są również podniecające. Kobieca seksualność sprowadzona do towaru idealnie wpisuje się w potrzeby jednej i drugiej strony. Brutalne zdobywanie potulnie oddanej najlepiej świadczy o jakości stosunku seksualnego. Przemoc jest nie tylko estetyczna, jest kwintesencją przyjemności seksualnej. Stereotypizacja nie tylko rozmywa przemoc przez uatrakcyjnienie jej, ona ją normalizuje. O co więc chodzi tym, którzy podnoszą głosy niezgody?

### 4 / STEREOTYPY NA TEMAT PRZEMOCY SEKSUALNEJ\_

ONA \_ STRACH / BÓL / UPOKORZENIE / CIERPIENIE

ON \_ PRYZWOLENIE / ŚMIECH / DUMA / PRZYJEMNOŚĆ

TO NIEPRAWDA, ŻE PRZEMOC SEKSUALNA JEST  
ZJAWISKIEM MARGINALNYM

Okolo 90% sprawców przemocy seksualnej to mężczyźni. Większość ofiar przemocy seksualnej stanowią kobiety. Przemoc seksualna ma charakter płciowy. Prawie każda kobieta w Polsce doświadczyła molestowania seksualnego. Najczęstsze formy molestowania to: opowiadanie nieprzyzwoitych dowcipów lub natarczywe rozmowy o podtekście seksualnym, obnażanie

się w sytuacji, w której kobieta sobie tego nie życzy, obsceniczne zachowania sugerujące aktywność seksualną lub próby wymuszenia kontaktu fizycznego, np. ocieranie się. Co czwarta Polka ma za sobą doświadczenie próby gwałtu. Co piąta Polka została zgwałcona. Co trzecia kobieta w Polsce brała udział w aktywności seksualnej, której nie chciała, np. pocałunki czy petting.

TO NIEPRAWDA, ŻE GWAŁCICIELE TO ZWYRODNIAŁE JEDNOSTKI  
CZYHAJĄCE NA KOBIETY W CIEMNYCH ZAUŁKACH

Tylko 8% gwałcicieli to obcy mężczyźni, pozostałe 92% to znajomi kobiety. 63% to były partner, 21% partner, 14% mężczyzna, z którym kobieta była na randce

lub którego dopiero co poznała, 11% kolega lub przyjaciel. Jedynie 5% gwałcicieli wykazywała w okresie popełnienia przestępstwa zaburzenia psychiczne.

TO NIEPRAWDA, ŻE GWAŁT JEST MOTYWOWANY  
POPEŁNENIEM SEKSUALNYM

Gwałciciela motywuje agresja, a nie popęd seksualny. Gwałciciele nie są nadseksualni, tak jak alkoholicy nie są nadspragnieni. Większość gwałcicieli przyznaje, że posiada łatwo dostępnych

partnerów seksualnych. Gwałt to akt przemocy, w którym chodzi o dominację i siłę. Chodzi o opór, który gwałciciel przelamuje.

### 5 / STEREOTYPY NA TEMAT ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA PRZEMOC SEKSUALNĄ

ONA \_ WINNA / SAMA SIĘ PROSIŁA / ZMIENIŁA  
ZDANIE / O CO JEJ CHODZI / NIE BRONIŁA SIĘ

ON \_ NIEWINNY / SPROWOKOWANY / PRZECIĘŻ  
FLIRTOWAŁA / NIC SIĘ NIE STAŁO / NIE UŻYŁ  
PRZEMOCY FIZYCZNEJ

TO NIEPRAWDA, ŻE JEŚLI KOBIETA MÓWI NIE, TO MYŚLI TAK

Jeśli kobieta odmawia stosunku seksualnego, to znaczy, że go nie chce. Kobieta ma też prawo w każdej chwili zmienić zdanie. Jeśli komuś oferujemy herbatę i ten odmówi, nie wlewamy mu

jej siłą do gardła. Jeśli komuś w trakcie picia przestanie smakować herbata, nie naciskamy na niego, że obowiązkowo musi ją dla naszej przyjemności skończyć.

TO NIEPRAWDA, ŻE GWAŁT WIĄŻE SIĘ Z UŻYCIEM SIŁY FIZYCZNEJ

Gwałt pozostaje gwałtem nawet jeśli gwałciciel nie użył siły fizycznej, a ofiara nie stawiała oporu. Mężczyzna może używać innych środków przymusu niż siła fizyczna, a osoby doświadczające gwałtu mogą być sparaliżowane strachem i niezdolne do reakcji albo też rezygnują z oporu w obawie o swoje

zdrowie i życie. Najczęściej do gwałtu dochodziło w sytuacji, gdy mężczyzna pod presją lub ciągłym naciskiem doprowadzał do stosunku seksualnego wbrew woli kobiety. Spośród wszystkich kobiet, które doświadczyły gwałtu, 79% wskazało na tego typu sytuację.

TO NIEPRAWDA, ŻE ZA PRZEMOC ODPOWIEDZIALNA JEST OSOBA  
DOŚWIADCZAJĄCA PRZEMOCY

Żadna krótka spódniczka, uśmiech, flirt, wypity alkohol, nie stanowią usprawiedliwienia dla przemocy seksualnej. To, że kobieta poszła z mężczyzną do mieszkania nie znaczy, że zgodziła się na stosunek seksualny. Jeśli wcześniej mia-

ła wielu partnerów, nie oznacza to, że automatycznie zgadza się na stosunek seksualny. Partnerstwo, małżeństwo nie ustala raz na zawsze zgody na stosunek seksualny.

## 6 / CO MOŻEMY ZROBIĆ?

ONA \_ PODMIOTOWA / PYTA O ZGODĘ / SZANUJE  
ODPOWIEDŹ / REAGUJE NA PRZEMOC

ON \_ PODMIOTOWY / PYTA O ZGODĘ / SZANUJE  
ODPOWIEDŹ / REAGUJE NA PRZEMOC

Nie trywializujmy przemocy seksualnej wobec kobiet. Nie kwestionujmy opinii kobiety, która doświadczyła tej przemocy przez podważanie jej zeznań, motywów czy oceny sytuacji. Wysłuchajmy relacji, próbując przyjąć punkt widzenia tej kobiety, a nie swój czy społeczeństwa. Spytajmy się jej czy możemy pomóc. Uszanujmy jej wolę, nawet jeśli będzie się kłóciła z naszym wyobrażeniem o tym, jakie działania byśmy podjęli. Ona sama wie, czego potrzebuje. Skupmy uwagę na sprawcy przemocy. Przeanalizujmy jego intencje i motywy. W przypadku wszystkich innych przypadków przychodzi nam to z łatwością. Zwróćmy uwagę na komentarze czy żarty, które uprzedmiotawiają kobietę i jej seksualność. Nie zgadzajmy się

na opinie, które uznają agresję i męską dominację za oczywisty składnik naszej rzeczywistości. Gdy ktoś przy nas poniża kobietę, reagujmy oraz nazwijmy głośno to, co się dzieje. Jeśli w pierwszym odruchu nie zwróciliśmy na to uwagi, możemy zrobić to później. Wszyscy uczymy się rozpoznawać przemoc w trywialnych i stereotypowych zachowaniach.

Przestańmy się troszczyć o mężczyznę w tym temacie, o ich dobre samopoczucie. To są dorośli ludzie, jeśli chcą, mogą zatroszczyć się o siebie sami.

I ostatnie. Jeśli chcemy z kimś uprawiać seks, upewnijmy się, że ta osoba ma również na to ochotę, zadając jej po prostu właściwe pytanie.

## 7 / SEKSUALNY SZACUNEK

Seksualny szacunek zakłada, że to osoba, do której kierowana jest próba zbliżenia, decyduje o jej przyjęciu lub odrzuceniu. Każda próba zbliżenia, której druga osoba nie przyjmuje, powinna być traktowana jako wymuszenie.

Każda próba narzucenia własnej woli drugiej osobie w sferze seksualnej jest przemocą.